

Asia: VN/14717/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Edustaako vastaaja

Muuta järjestää

Voitte kirjoittaa lausuntonne palkkatukea koskien alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viite Lausuntopyyntö 13.6.2024 VN/14717/2024

Asia HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI TYÖVOIMAPALVELUIDEN JÄRJESTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN 83 JA 91 §:N JA VALMIUSLAIN MUUTTAMISESTA

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt 13.6.2024 lausuntoa (VN/14717/2024) luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain 83 ja 91 §:n ja valmiuslain muuttamisesta.

Muutokset koskisivat palkkatuen myöntämistä kunnalle tai kuntayhtymälle. Valmiuslakiin tehtäisiin työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirrosta johtuvat viranomaisia ja työvelvollisuusrekisteriä koskevat muutokset.

Hallituksen esitys liittyy vuoden 2025 talousarvioesitykseen ja ehdotetut lait tulisivat voimaan 1.1.2025.

Ammattiliitto Pro on tutustunut hallituksen esitysluonnokseen ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa:

Esityksen mukaan työvoimaviranomainen voisi myöntää palkkatukea kunnalle tai kuntayhtymälle ainoastaan alentuneesti työkykyisen henkilön tai 60 vuotta täyttäneen pitkään työttömänä olleen henkilön palkkaamiseen. Palkkatuen myöntäminen kunnalle tai kuntayhtymälle ammatillisen osaamisen parantamiseen ei olisi enää mahdollista. Helsingin kaupungille palkkatukea voitaisiin myöntää työllistämiseen tehtäviin, joista muualla Suomessa vastaa hyvinvointialue.

Palkkatuen myöntämiseen ehdotetut muutokset näyttäytyvät osana hallituksen leikkauspolitiikkaa. Hallituksen esityksen ensisijainen tavoite on toimeenpanna 37 miljoonan euron työllisyysmäärärahojen säästötavoite, eikä kehittää palveluvalikoimaa, joka askel askeleelta johtaisi yhä useamman työttömän työnhakijan työllistymiseen.

Suomessa on toukokuun 2022 alusta siirrytty nk. pohjoismaiseen työvoimapalvelumalliin. Laajat toiminnalliset ja rakenteelliset uudistukset huipentuvat työvoimapalvelujen järjestämisvastuun siirtymiseen kunnille vuoden 2025 alusta. Valtion sekä työvoimaviranomaisten toimintamenoihin, että työvoimapalveluihin budjetoimat määrärahat siirtyvät osaksi kuntien yleiskatteellista peruspalvelujen valtionosuutta. Jatkossa kunnat päättävät mihin tarkoitukseen ne rahoitusta kohdentavat. Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin perusajatus työnhaun yksilöllisestä työnhakijan palvelutarpeeseen perustuvasta tuesta ei voi koskaan toteutua, mikäli työvoimaviranomaisen käytössä olevan palveluvalikoiman, josta palkkatuki on muodostanut merkittävän osan, karsimista edelleen jatketaan. Palkkatuen myöntämisen rajoittaminen osuu myös aikataulullisesti hankalaan uudistusvaiheeseen, jossa pitäisi kyetä varmistamaan, ettei palveluissa tapahdu katkoksia. Karsimalla työvoimaviranomaisten käytössä olevaa palveluvalikoimaa, kasvaa myös riski siitä, että hallituksen tavoite nostaa työllisyysastetta karkaa käsistä.

Rajaamalla palkkatuen käyttöä julkiselle sektorille heikennetään erityisesti matalammalla koulutustasolla ja matalapalkka-ammateissa työskennelleiden ja työttömyyden kohdatessa vaikeammin työllistyvien mahdollisuuksia ammatillisen osaamisen ylläpitoon ja kehittämiseen. Suomi tarvitsee kaikkien työikäisten taitoja. On tarjottava keinoja taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin parantamiseen kaikille sen sijaan, että mahdollisuuksia päästä takaisin työelämään rajoitetaan entisestään. Hallituksen esityksen vaikutusten arvioinnissa on sivuutettu kokonaan työn merkityksellisyys ihmisen kokonaishyvinvoinnille.

Edellä kuvatuin perustein Pro ei kannata työvoimaviranomaisen työllistämisen keinovalikoiman kaventamista rajoittamalla palkkatuen myöntämistä ehdotetulla tavalla.

Pron näkemys on, että palkkatuen käytön mahdollisuuksia tulee rajoittamisen sijasta kehittää mm. alentamalla palkkatuen ikärajaa 60 vuodesta 55 vuoteen, nopeuttamalla palkkatukihakemusten käsittelyä ja tehostamalla tiedottamista työnantajille.

Valmiuslakiin tehtäisiin työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirrosta johtuvat muutokset.

Prolla ei ole valmiuslakia koskeviin ehdotuksiin huomautettavaa.

Niko Simola

Johtaja

Sari Jokikallas

Sopimusalavastaava/asiantuntija

Voitte kirjoittaa lausuntonne valmiuslakia koskien alla olevaan tekstikenttään

-

Jokikallas Sari
Ammattiliitto Pro ry